

Leeswijzer: deze tabel is opgebouwd uit de teksten die in het oorspronkelijke voorstel (zie raadsvergadering 10 oktober) zijn opgenomen en vervolgens met een korte samenvatting van het ambtelijk voorstel naar aanleiding van het nader onderzoek. Dit wordt telkens afgesloten met het besluit van het college m.b.t. hoe dit voorstel wordt meegenomen in de voorstellen richting de Raad. De bedragen zijn in miljoenen euro's. In de laatste vier kolommen zijn de ombuigingen per jaar vermeld.

[illegible]

Leeswijzer: deze tabel is opgebouwd uit de teksten die in het oorspronkelijke voorstel (zie raadsvergadering 10 oktober) zijn opgenomen en vervolgens met een korte samenvatting van het ambtelijk voorstel naar aanleiding van het nader onderzoek. Dit wordt telkens afgesloten met het besluit van het college m.b.t. hoe dit voorstel wordt meegenomen in de voorstellen richting de Raad. De bedragen zijn in miljoenen euro's. In de laatste vier kolommen zijn de ombuigingen per jaar vermeld.

[illegible]

Letswijzer: deze tabel is opgebouwd uit de teksten die in het oorspronkelijke voorstel (zie raadsvergadering 10 oktober) zijn opgenomen en vervolgens met een korte samenvatting van het ambtelijk voorstel naar aanleiding van het nader onderzoek. Dit wordt telkens afgesloten met het besluit van het college m.b.t. hoe dit voorstel wordt meegenomen in de voorstellen richting de Raad. De bedragen zijn in miljoenen euro's. In de laatste vier kolommen zijn de ombuigingen per jaar vermeld.

[illegible]

Leeswijzer: deze tabel is opgebouwd uit de teksten die in het oorspronkelijke voorstel (zie raadsvergadering 10 oktober) zijn opgenomen en vervolgens met een korte samenvatting van het ambtelijk voorstel naar aanleiding van het nader onderzoek. Dit wordt telkens afgesloten met het besluit van het college m.b.t. hoe dit voorstel wordt meegenomen in de voorstellen richting de Raad. De bedragen zijn in miljoenen euro's. In de laatste vier kolommen zijn de ombuigingen per jaar vermeld.

Oorspronkelijk voorstel				Na onderzoek						2026	2027	2028	2029
Denkrichting	oorspr	Prio	Toelichting	Resumé / Overwegingen	Categorie	Max voordeel	ambtelijk voorstel	voorstel college					
Verhogen parkeertarieven	0,20	1	De tarieven in Waalwijk zijn relatief laag t.o.v. vergelijkbare plaatsen als bijvoorbeeld Oosterhout Eur1,50pu of Oisterwijk Eur1,55pu.	Door een combinatie van strategieën kan Waalwijk zijn tarieven na de renovatie van de binnenstand op een evenwichtige manier verhogen, terwijl het tegelijkertijd aantrekkelijk blijft voor zowel inwoners als bezoekers. Het verhogen van de parkeertarieven zonder de kwaliteit te verhogen betreft een politieke keuze. Het wijkt af van het eerder ingenomen standpunt dat parkeren (tenminste) kostendekkend moest zijn, maar niet dient als dekkingsmiddel voor andere uitgaven. Een verhoging van ca. € 25 cent per uur levert een hogere opbrengst van ongeveer € 200.000 euro op. Standpunt college: nu niet overnemen gelet op discussie over parkeren	Cat 2. gebruiker betaalt	0,20	0,20	-	-	-	-	-	-
Verhogen grondprijs	pm	2	In september komt er een nieuwe nota grondbeleid. Voor woningbouw wordt voorgesteld dit residueel te houden, maar voor bedrijfsterreinen is het zeker een optie om verhoging van de grondprijs te overwegen. Beschikbare bedrijfsgrond wordt steeds schaarser en Waalwijk is een zeer gewilde locatie om zich te willen vestigen. Bovendien draagt de grondprijs maar in beperkte mate bij aan de vestigingskeuze van een bedrijf.	Geadviseerd wordt om niet te besluiten tot dit ombuigingsvoorstel. Door dit voorstel door te voeren, kan er een discrepantie tussen de geraamde opbrengsten en het actuele marktniveau ontstaan. Dit kan de indruk wekken dat er een hogere winst wordt gerealiseerd dan daadwerkelijk het geval zal zijn. Bovendien is de verwachting dat een hogere (geraamde) opbrengst op gespannen voet staat met de hogere kwaliteitseisen die volgen uit het proces voor de nieuwe uitgiftecriteria, waarbij ‘brede welvaart’ centraal staat. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 2. gebruiker betaalt	-	-	-	-	-	-	-	
Verhogen van de verhuurprijzen van vastgoed	0,05	2	Door het college is gesproken over marktconforme huurprijzen voor het gemeentelijk vastgoed. We realiseren ons dat dit voor een aantal maatschappelijke partijen tot financiële problemen kan leiden. Tegelijkertijd is bij het kaderstellend debat van de raad in juli 2025 de wens uitgesproken om kostendekkende tarieven te hanteren.	Maatregel is haalbaar, maar minder wenselijk. Indien hiervoor toch gekozen wordt, adviseren we een structureel hogere opbrengst van 25.000 euro te ramen vanaf 2026, oplopend tot € 50.000 euro in 2029. Op dit moment beschikken we nog niet over alle gegevens omtrent de huuropbrengsten en (hoogte van) de subsidierelatie om dit heel concreet te onderbouwen. Standpunt college: wel verder onderzoeken, maar nog niet als ombuiging doorvoeren vanwege onzekerheid haalbaarheid.	Cat 2. gebruiker betaalt	0,05	0,05	-	-	-	-	-	
Verlagen beleidsinzet niet wettelijke taken	0-0,5	3	Verlagen van de beleidsinzet (en tempo) op onderwerpen die niet wettelijk vereist zijn (toerisme, recreatie, economie, woningbouw, duurzaamheid, biodiversiteit, cultuurhistorie, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen, etc.), maar dus niet op wettelijke taken als vergunningverlening, toezicht en handhaving, onderhoud wegen, riool, afval, etc.)	Er is een analyse gemaakt van het aantal fte op niet wettelijke taken (per beleidsonderdeel. Hiermee kan het college zich een beeld vormen op welke beleidsonderdelen er een bezuiniging mogelijk is. Door het schrappen van capaciteit kunnen (delen van) beleidsdoelstellingen niet worden gerealiseerd. Het advies is derhalve om dit nu niet te doen. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 3. inhoudelijk	-	-	-	-	-	-	-	
Verlagen interne administratieve last voor bestuurlijke processen	0,01	1	Verlagen interne administratieve last voor het opstellen van collegevoorstellen, voor het opnieuw aanbieden van aangehouden collegevoorstellen, politieke vragen (art. 47RVO) etc.	Werkplezier en werkvreugde is belangrijk voor medewerkers. Afleiding door het beantwoorden van vragen of anderszins beperkt de werkvreugde en intellectuele uitdaging. Er is geen directe kwantificering te maken van de structurele besparing. Het voorstel is derhalve om met de raad en de griffie in gesprek gaan over de rol van de raad, het democratisch proces en de rol van de ambtenaar. In het gesprek te benoemen waar de werkvreugde van de ambtenaar meestal op gestoeld is. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 1. technisch	-	-	-	-	-	-	-	
Vergroten van de welstandsvrije gebieden	0,01	1	Vergroten van de welstandsvrije gebieden	Aangezien de huidige welstandsnota nog aangepast gaat worden conform de omgevingsvisie en het omgevingsplan, wordt geadviseerd om hierin nieuwe ontwikkelingen, inzichten en ambities mee te nemen. Het doel daarbij is te komen tot een efficiënter proces van toetsing op de omgevingskwaliteit, wellicht mede gebaseerd op inhoudelijke aanpassingen. Omdat de kosten doorberekend worden aan de initiatiefnemer, is het primaire doel dus niet het bereiken van budgettaire opbrengsten. Dit kan wel een neveneffect zijn dat ten goede komt aan de initiatiefnemer. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 3. inhoudelijk	-	-	-	-	-	-	-	
Verhogen kostendekkendheid haven- en kadegelden	0,10	2	De kostendekkendheid van de haven- en kadegelden is op basis van de begroting 2024 slechts 22%. Het verschil tussen de opbrengsten en de kosten bedraagt tussen de 0,3 en de 0,4 miljoen.	We verwachten hier op dit moment geen besparing te kunnen realiseren. Het is niet realistisch om 100K extra op te leveren in vier jaar. Dit zou een verdubbeling betekenen ten opzichte van de opbrengsten in 2024. De huidige cijfers tonen aan: Realisatie Haven Waalwijk 2024: € 104.410,97 Realisatie Haven Sprang 2024: € 0 Realisatie Haven Waspik 2024: € 288 De operationele kosten en kosten voor beheer zijn onvoldoende in beeld. Het ontbreekt daarbij aan een MJOP voor de diverse havens. Er is geen benchmark beschikbaar voor de haven- en kadegelden. Het sentiment is dat Waalwijk duur is voor het lage voorzieningen niveau in de havens. Er zal onderzoek gedaan moeten worden om een realistisch beeld te krijgen van de complete exploitatie en staat van onderhoud en beheer van de diverse havens in Waalwijk. Standpunt college: verder onderzoeken, intentie moet zijn om kostendekkendheid te verhogen	Cat 2. gebruiker betaalt	-	-	-	-	-	-	-	

Leeswijzer: deze tabel is opgebouwd uit de teksten die in het oorspronkelijke voorstel (zie raadsvergadering 10 oktober) zijn opgenomen en vervolgens met een korte samenvatting van het ambtelijk voorstel naar aanleiding van het nader onderzoek. Dit wordt telkens afgesloten met het besluit van het college m.b.t. hoe dit voorstel wordt meegenomen in de voorstellen richting de Raad. De bedragen zijn in miljoenen euro's. In de laatste vier kolommen zijn de ombuigingen per jaar vermeld.

Oorspronkelijk voorstel				Na onderzoek						2026	2027	2028	2029
Denkrichting	oorspr	Prio	Toelichting	Resumé / Overwegingen	Categorie	Max voordeel	ambtelijk voorstel	voorstel college					
Verhogen kostendekkendheid marktgelden	0,03	2	De kostendekkendheid van de marktgelden bedraagt op basis van de begroting 2024 24%. Het verschil tussen de opbrengsten en de kosten is ongeveer € 0,1 miljoen	Het rendabel maken van weekmarkt in een middelgrote stad als Waalwijk is een uitdagende onderneming. Er is al veel gedaan waaronder het verbeteren van de locatie en toegankelijkheid en er is ook daardoor meer beleving gecreëerd. Je kunt de kosten-dekkendheid van een weekmarkt in een middelgrote stad als Waalwijk slechts in zeer beperkte mate vergroten. Bovendien is een haalbare verhoging beperkt tot ca. € 10.000 euro per jaar. Dus verder onderzoeken heeft daarom een lage prioriteit. Standpunt college: verder onderzoeken, intentie moet zijn om kostendekkendheid te verhogen	Cat 2. gebruiker betaalt	-	-	-	-	-	-	-	-
Verhogen verblijfsbeslating met 10%	0,05	2	Verblijfsbelasting (voorheen toeristenbelasting) wordt geheven aan hotels, pensions, bed and breakfasts en aanbieders van overnachtingsplaatsen voor beroepsmatig verblijf, zoals de verblijfplaatsen voor arbeidsmigranten. De opbrengst van het deel van de heffing op beroepsmatig verblijf daalt als arbeidsmigranten zich inschrijven in de gemeente. Op dat moment stijgt wel de bijdrage uit het gemeentefonds. In 2024 is de raming voor de verblijfsbeslating € 0,5 miljoen. Een extra procentuele stijging van deze belasting van 10% brengt € 50.000,- op.	Tarieven kunnen met een gewenst percentage omhoog, maar met een stijging van 10% blijven we qua tarief redelijk in het midden vergeleken met omliggende gemeenten. Advies zou dan zijn om niet meer dan 10% stijging door te voeren. Beide tarieven ieder 10% verhogen leidt tot een extra opbrengst van €50.000,-. Daarnaast is er sprake van een onderbegroting van € 50.000,-. Het voorstel is derhalve om de tarieven met 10% te verhogen en de begroting met € 100.000 extra baten op te hogen. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 2. gebruiker betaalt	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	
Kritisch kijken naar GR'en	-	1	Kritisch kijken naar GR'en	Zie ook de aangenomen motie van de Raad. De opdracht van gemeenten aan de GR'en om te bezuinigen moet bestuurlijk worden geadresseerd. Dit kost wat meer tijd. Hiertoe lopen inmiddels diverse initiatieven en gesprekken. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel. Inzet op goed accounthouderschap en per GR in gesprekken, afstemming met andere deelnemende gemeenten en zienswijzen hier aandacht voor vragen en samen nadenken over de mogelijkheden om 'scherper aan de wind te zeilen'	Cat 3. inhoudelijk	-	-	-	-	-	-	-	-
Inzet JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) stoppen/verminderen PM	pm	1	De inzet JOGG wordt betaald uit eigen middelen. Er lijkt ook ruimte te zijn in de budgetten gezien de overhevelingen.	De GO healthy regisseur wordt sinds 2016 ingehuurd op zzp-basis. Het huidige contract loopt af op 1 april 2025. We zijn momenteel aan het onderzoeken hoe de functie nader in te vullen qua kosten, inhoud en uren. Als je maximaal wilt bezuinigen op de kosten van GO Healthy dan kan dat door te stoppen met GO Healthy/JOGG. Dit levert een jaarlijkse besparing op van € 47.488. Een light variant van deze bezuiniging is om de inhuur te vervangen door vaste invulling en de inzet van GO healthy met 4 uur te verlagen. Dit levert een bezuiniging op van € 14.000,- Standpunt college: niet overnemen, levert te weinig op terwijl resultaten hiervan goed zijn.	Cat 3. inhoudelijk	0,05	0,01	-	-	-	-	-	-
GO Waalwijk inzet verminderen	0,10	1	Lokale middelen + inkomsten onder de loop nemen. Is onlangs iemand op aangenomen (vaste dienst), resteert 30k aan overige out-of-pocket budgetten	Op de personeelskosten kan niet bezuinigd worden, want dan zou de huidige 1 fte functie voor GO Waalwijk boven-formatief worden. Doordat GO Waalwijk formatief is ondergebracht bij team maatschappelijke ontwikkeling is er een intensieve samenwerking binnen het sociaal domein. We kunnen door deze slimme inzet van onze mensen en de middelen ‘maximaal resultaat’ behalen op ons gemeentelijk beleid en doelen. Als je maximaal wilt bezuinigen op de kosten van GO Waalwijk dan kan dat door de volgende keuzes te maken met een maximaal mogelijke besparing van ongeveer € 40.000: - niet meer organiseren Go Waalwijk (€ 20.000) - Stoppen met het kennismakingstraject Sport Sportief & Creatief in het basisonderwijs (€ 7.000) - Geen 2-jaarlijkse fysieke GO Fit-gids meer uitgeven (€ 4.500) - Geen give-aways meer (€ 5.000) - Besparen op jaarlijks GO Café (€ 5.000) Een light variant hierop (€ 21.500): - De uitleen van GO-materialen (€ 9.500) - Het niet plaatsen in het weekblad Waalwijk van een kopbalk GO Waalwijk bij de artikelen op het gebied van sport en cultuur (€ 2.000). - GO Waalwijk Festival wel organiseren, maar budget terugschroeven, Besparing € 10.000. Standpunt college: niet overnemen, levert te weinig op terwijl resultaten hiervan goed zijn.	Cat 3. inhoudelijk	0,04	0,02	-	-	-	-	-	-
Bijgestelde begroting Baanbrekers (nav onderzoek zorgvuldig ramen)	0,10	1	Bezuiniging betreft exploitatiekosten, gelet op de de verdeelsleutel (41% Waalwijk) betekent dit een totaal te bezuinigen bedrag van € 245.000.	Er wordt momenteel in samenwerking met Heusden en Loon op Zand over realistischer begroten gesproken met Baanbrekers. De systematiek die tot op heden is gehanteerd houdt in dat voor de begroting er voor de lasten steeds werd uitgegaan van indexering en voor de baten van de laatste circulaires. Omdat in de circulaires niet altijd rekening wordt gehouden met de meest actuele ontwikkelingen naar de toekomst zorgt dit voor een uiteenlopend prijsniveau voor de lasten versus de baten. Hier is uitvoerig met Baanbrekers over gesproken. De begroting wordt hierop bij de actualisatie van de begroting meerjarig aangepast. Update: inmiddels heeft het AB de geactualiseerde begroting met meerjarenbegroting vastgesteld. Het voordeel is in 2028 € 1,10 miljoen	Cat 1. technisch	1,10	1,10	1,10	0,67	0,97	1,082	1,082	

Leeswijzer: deze tabel is opgebouwd uit de teksten die in het oorspronkelijke voorstel (zie raadsvergadering 10 oktober) zijn opgenomen en vervolgens met een korte samenvatting van het ambtelijk voorstel naar aanleiding van het nader onderzoek. Dit wordt telkens afgesloten met het besluit van het college m.b.t. hoe dit voorstel wordt meegenomen in de voorstellen richting de Raad. De bedragen zijn in miljoenen euro's. In de laatste vier kolommen zijn de ombuigingen per jaar vermeld.

Oorspronkelijk voorstel				Na onderzoek					2026	2027	2028	2029
Denkrichting	oorspr	Prio	Toelichting	Resumé / Overwegingen	Categorie	Max voordeel	ambtelijk voorstel	voorstel college				
Verhogen besparingslijn trede 4 Samen Redzaam	0,50	2	In de kadernota van juli 2024 is al een ambitieuze 1,4Mio ombuigingen ingeboekt op deze besparingslijnen. De vraag is hoe realistisch het verhogen van de percentages is (van max 12%, max14%). We kunnen de exogene factoren niet beïnvloeden (extra inwoners door instroom arbeidsmigranten/extra inwoners etc).	Het voorgestelde scenario biedt een evenwichtige aanpak die ambitie toont, maar ook voldoende ruimte laat voor gedegen voorbereiding en monitoring. De haalbaarheid van de ombuiging wordt hierdoor vergroot en sluit aan op de strategische richting van het programma Samen Redzaam. Ook van belang om te vermelden is dat we nog drie Valuecases in 2025 gaan uitwerken, die tevens ook potentiële structurele besparingen opleveren, naast verbeteringen op kwaliteit. Met de voorgestelde aanpak en het gekozen scenario kan de aanvullende ombuiging voor een belangrijk deel op een realistische en verantwoorde wijze worden gerealiseerd. Dit scenario biedt balans tussen tempo, organisatorische haalbaarheid en maatschappelijke impact. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 3. inhoudelijk	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
Inzet van activeringscoaches verminderen PM	pm	3	Deze coaches proberen mensen actief op de arbeidsmarkt of in de maatschappij te krijgen.	Er zijn een aantal ombuigingsscenario's in beeld gebracht: - € 8.000 bezuinigen op het budget met als gevolg dat niet kan worden ingespeeld op de nieuwe wetswijziging en tevens de ruimte wordt weggenomen om aan te sluiten bij Samen Redzaam; - € 26.000 bezuinigen op de extra ureninzet van de coaches maatschappelijke activering. Doordat we pas vanaf 2025 inhoudelijk met het wijkteam aan de slag gaan, zijn deze middelen nog niet besteed. Dit betekent echter wel dat maatschappelijke activering niet mee kan met de beweging van Samen Redzaam en geen inzet kan leveren in het te vormen Wijkteam in 2025 en verder. Gezien de resultaten van maatschappelijke activering, de beweging naar voren, de uitvoering van Samen Redzaam en de start van de wijkteams, adviseren we om niet te bezuinigen op maatschappelijke activering. Standpunt college: conform ambtelijk voorstel	Cat 3. inhoudelijk	0,03	-	-	-	-	-	-
Totaal						7,95	6,04	5,17	3,69	4,04	5,15	5,15

Legenda kolom 'prio'
1 = prima om te onderzoeken
2 = heeft niet de voorkeur maar is een mogelijkheid
3 = liever niet, tenzij het niet anders kan